

Dhaka**Svar på remiss av regeringens skrivelsen Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet**

Ambassaden i Dhaka har mottagit förslaget till nytt Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet och lämnar härmed följande synpunkter.

1. Allmänna synpunkter och slutsatser

Förslaget är i högsta grad relevant för att ge en kontextuell inramning till utvecklingsutmaningarna i Bangladesh och stödjer den nuvarande **resultatstrategin för Bangladesh**, där demo/MR, inklusiv ekonomisk tillväxt, klimatfrågorna och SRHR är huvudområden.

Även om kvinnor och jämställdhet nämns är det dock svårt att se hur dokumentet tydligt förhåller sig till och är ett uttryck för den **feministiska utrikespolitiken**. Kopplingen mellan utvecklingssamarbetet (uttryckt i detta ramverk) och den feministiska utrikespolitiken bör klargöras.

Slutligen kunde vikten av **flexibilitet och anpassning** som viktiga ledord för biståndet anges och utvecklas.

2. Övriga synpunkter**Inriktning och perspektiv**

Inriktningen på de **fattigaste** länderna bra men också resonemanget kring att 75% av de fattiga faktiskt bor i medelinkomstländer. Fokuset på jämlikhet är därför bra därför att ojämlikheten mellan de rikaste och de fattigaste och där ojämlik tillgång till resurser och samhällsservice ofta ökar länder med hög ekonomisk tillväxt.

Vikten av en multidimensionell fattigdomsanalys, de två grundläggande perspektiven (fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet) och de tre nya tematiska perspektiven; konfliktförebyggande, jämställdhet och miljö-och klimat, liksom att en integrering av dessa fem perspektiv ska göras vid implementeringen av det svenska biståndet känns relevant och viktigt.

Tematiska områden

Nya tematiska områden såsom klimatfrågor, inkluderande ekonomisk utveckling, migration och utveckling liksom fokus på barn och ungdomar är relevant för Bangladesh, där en stor del av befolkningen är under 25 år och där den cirkuära migrationen är central för fattigdomsbekämpningen. Dessa är nya viktiga frågor där det svenska biståndet kan samverka med andra politikområden.

Ramverket betonar social dialog och **företags sociala ansvarstagande** vilket är mycket relevant, inte minst utifrån ett bangladeshiskt perspektiv. Skrivningarna kring hållbart företagande är dock något ytliga och bör utvecklas för att tydligare även inkludera de miljömässiga aspekterna.

Enligt ambassadens mening tar förslaget till ramverk i för liten utsträckning upp sambandet mellan **urbanisering och fattigdom**. Den okontrollerade urbaniseringen till de stora städerna i bl.a. subsahariska Afrika och Sydasien innebär att människor flyttar från en miljö med vissa traditionella trygghetssystem (familj, by) till slumområden utan kommunal service, hög våldsnivå och social utsatthet. I många samarbetsländer bör därför Sveriges utvecklingssamarbete behandla de urbana fattiga som en särskild och fokuserad målgrupp.

En annan viktig men oroande global trend är det **minskande demokratiskt utrymme** samtidigt som hög ekonomisk tillväxt sker. Det är tydligt inte minst i Asien, och i Bangladesh. Här ser vi också hur **civilsamhället** utsätts för hot och trakasserier, inte bara från de styrande utan också från fundamentalistiska krafter.

Ramverket bör specifikt omnämna att **religions- och övertygelsefrihet** också omfattar individers rätt att inte ha en religiös tro och att själv fatta beslut om att omfattas eller att lämna en religiös gemenskap. Svenska insatser ska kunna riktas till att stärka rätten att inte ha en religiös tro. Sverige hör till ett fåtal givare som har förutsättningar att verka på detta område.

Påståendet att de religiösa samfundet har en viktig roll i kampen mot intolerans, diskriminering och inskränkningar av de mänskliga rättigheter är för svepande för att vara korrekt. Vissa religiösa samfund kan ha denna roll, men i många länder är det religiösa samfund som starkast försvarar traditioner som bl.a. förtrycker kvinnor.

Det är utmärkt att förslaget nämner **korruption** som ett allvarligt utvecklingshinder. Här kan man tillägga att både rättsosäkerhet och korruption också utgör ett hinder för ekonomisk utveckling.

Ambassaden föreslår att ramverkets avsnitt om **SRHR** flyttas från den tematiska inriktningen hälsa till MR/demo (eller som ett minimum beskrivs utförligt på båda ställen). Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter omfattar som namnet säger ett dubbelt perspektiv. Som principiellt ingångsvärde bör dock Sverige ge prioritet åt rättighetsperspektivet. Ett rättighetsperspektiv kan alltid omfatta rätten till hälsa (inkl. sexuell och reproduktiv sådan), medan hälsoperspektivet i vissa sammanhang riskerar att reduceras till ett resurs-, service- eller kapacitetsproblem. I många länder är hälso-ingången det enda möjliga sättet att arbeta med SRHR. Men här riskerar sexuella rättigheter att komma i skymundan då hälsokopplingen inte alltid är uppenbar.

Sverige är en av relativt få givare som har förmåga och vilja att arbeta för **LGBT-människors rättigheter**. Ramverket bör därför tydligare markera att detta är en viktig prioritering för biståndet, inte bara som en "global röst" utan även på regional och landnivå.

Den tematiska inriktningen **Fredliga och inkluderande samhällen** bör explicit nämna civil krishantering som en kanal för svenskt bistånd på detta område, då detta är ett väletablerat område inom det svenska utvecklingssamarbetet men ändå en något främmande fågel.

Centrala principer

Avsnittet **Utvecklingssamarbetets geografiska fokus** bör liksom varit fallet i tidigare styrdokument slå fast att Sverige måste koncentrera sitt bilaterala bistånd till ett begränsat antal länder. Vi har begränsade förvaltningsresurser för att planera, genomföra och följa upp biståndet. Sverige bör ha bilateralt bistånd endast där vi också är beredda att ha en fullvärdig ambassad. Med en tillräckligt stor volym i varje samarbetsland får vi trovärdighet och tyngd i dialogen med mottagarlandet och i givarsamordning.

Avsnittet lyfter fram **samverkan mellan aktörer**, kapacitetsutveckling och myndighetssamarbete. Detta är högst relevant för ambassadens pågående uppdrag, att som en av fyra pilotmyndigheter, utveckla en plan för hur Sverige utifrån sina nuvarande långvariga och förtroendefulla biståndsrelationer i Bangladesh skulle kunna bredda sina relationer inför en tänkt framtida avveckling av biståndet.

Skrivningarna kring att tillåta ett medvetet **risktagande** är viktiga. Särskilt i ljuset av att inriktningen på biståndet kommer att röra sig i riktning mot att stödja fattigare, konfliktdrabbade och instabilare länder.

En annan viktig aspekt av ett effektivt bistånd är möjligheten till **flexibilitet** i den operativa verksamheten i förhållande till styrande dokument och pågående insatsportföljer. Snabba förändringar kan inträffa, t ex politiska kriser eller allvarliga naturkatastrofer som över en natt kan förändra förutsättningarna och relevansen av genomförandet av en gällande strategi. Men även något långsammare processer, såsom ett krympande demokratisk utrymme och en situation som gör det svårare för civila samhället att agera, kan vara faktorer som kanske inte togs i beaktande när strategin bereddes och antogs, och där en omstyrning av biståndet måste vara möjlig under en samarbetsstrategis fler-åriga giltighetstid. Det måste vara möjligt att snabbt anpassa insatser till att möta en uppkommen, oförutsedd och allvarlig situation i samarbetslandet.

Ramverket omnämner kortfattat att Sverige utöver det bilaterala utvecklingssamarbetet har **regionala och globala stöd**. Dokumentet bör dock också kortfattat resonera kring definitionerna av regionalt och globalt stöd, och hur de tre formerna relaterar till varandra. Texten lämnar nu intrycket att regionalt stöd f.a. är ett sätt att kompensera situationer där vi inte har bilateralt stöd.

Sveriges bilaterala relationer

Avsnittet om samvekan mellan aktörer och betoningen på partnerskap är högst aktuell i Bangladesh med hänsyn till det uppdrag kring **bredare relationer** som ambassaden fått från UD. Uppdraget utgår från att

biståndet kan tjäna som språngbräda för ett samarbete bortom biståndet där dessa relationer kan utvecklas och bli mer aktördrivet.

Skrivningarna kring **Sveriges långsiktiga och förtroendefulla relationer** är utmärkta, dels därför att de ger oss möjlighet att bredda relationerna men också kan ge Sverige en unik ställning för att kunna tillåtas att arbeta med "svåra" frågor kring t ex mänskliga rättigheter, SRHR och HBTQ-frågor.

Att förnyat fokus läggs på **PGU** är utmärkt. Det främjar ambassaden arbete med att finna synergier mellan de olika delarna av de bilaterala relationerna med Bangladesh, som innefattar olika typer av samarbeten inom flera politikområden, inte minst inom migration och handelsfrämjande.

Givarsamordning

Resonemang kring betydelsen **den nya givarbilden** med ökat Syd-Syd samarbete bör utvecklas. Dessa nya givarländer är viktiga partners för våra samarbetsländer och de ställer ofta inte samma krav på demo/MR eller klimat- och miljöhänsyn som traditionella givare gör. Sverige bör göra en ansträngning i att inleda en dialog med dessa nya givare och att inkludera dem i givarsamordning.

./.